

AGRICULTURA

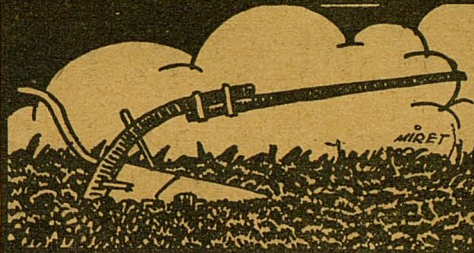
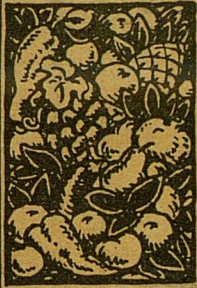
REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Director: **AUGUST MATONS**

Col·laboradors:

Professors i tècnics del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Any VIII 5 d'abril de 1924 Núm. 7



Plaguicida

Trías per a la destrucció de les plagues del camp i jardins.

Vidicida

Trías per a tenir els vinyars sans i extingir la Filoxera, Oïdium, Mildew, insectes, larves, etc.

Ganadicida

Trías per a la higiene i curació del bestiar i aus.

Anofelicida

Trías per a matar mosquits i evitar el Paludisme.

Sanicida

Trías Microbicida, antisèptic, insecticida i parasitocida

¡¡Agricultors!! ¡¡Ramaders!!



Assegureu les vostres collites-Podeu tenir el vostre bestiar sa emprant

GERMICIDES

Són els únics productes incomparables

Avalats per la patent d'invenció per a tot el món núm. 85124 Practicar un assaig equival a convertir-se en propagador

Consulteu el nostre Departament tècnic que us resoldrà gratuïtament les vostres dificultats

Elaborats per:

BONO, CUSÓ i C.^a, LTDA.
Consulat, 1 - Telef. A. 4978 - BARCELONA

No són verinosos - No corroïxen

Demaneu nostre fullet

¡Vinicultors!

Per un treball pràctic és convenient
que, en els trassegaments d'elabo-
ració, adopteu l'empleu d'una bona
Bomba i un bon Filtre per presentar
millor els vostres vins

Bombes: Fafeur - Catalanes
M A R M O N I E R

Tubs d'immersió per a bocois, aixe-
tes, coladors, records, etc. - Tubs
de goma, aspirants raflats, blindats
i llisos

Filtres "TORMO"

de una, dos, tres, quatre i cinc bateries

Material Viti-Vinícola, Productes Enològics marca ENOL
Aparells per a anàlisis dels vins

■ ■ ■ ■

VICENS VILA CLOSA
(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

Passatge de Gràcia, 88
Direcció telegràfica: KEDEVILA
Telèfon 1338 G.

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA



RAJOLS, TEULES, TOTXOS
maons (plens i buits), cai-
rons, etc., deu vostè fa-
bricar-los a màquina, a fi
d'obtenir de la terra tot
el seu rendiment.

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

Màquines, Forns Assecadors

i tot el que pertany a l'indústria ceràmica i
de fabricació de materials per a construcció

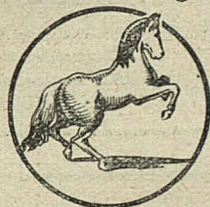
Visiti o escrigui avui mateix a la **SECCIÓ A** de la casa

VDA. J. F. VILLALTA, S. EN C.
BARCELONA

Oficines.
Nou Sant Francisco, 28

Apartat correus n.º 65
Telèfon 563

LINIMENTO ALONSO OJEA PARA Caballos, Mulos y Asnos.



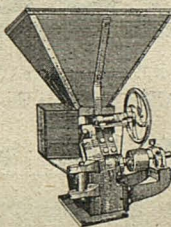
No mas fuego ni señales en la piel.

Vejigatorio, resolutivo el mas activo
y económico de cuantos se conocen.
No deja la marca mas leve en la piel.
Se garantizan sus efectos y actividad.

Se envia un frasco de muestra a los
Sres. Veterinarios que lo pidan.

DEPOSITARIOS: **J. URIACH Y CA** (S. EN C.)
BRUCH, 49. - BARCELONA

Molins i Trituradors "TORRAS"



Per a Moresc, Ga-
rrofes, Faves, Sè-
gol i tota classe
de cereals. Els de
major rendiment i
de més durada.
Proves gratis.
Més de cent cartes
de referència.

MARC TORRAS
Angeles, 12
Barcelona

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

**Editorial
Catalana**

S. A.

Publicació mensual, re-
dactada per l'Escola
d'Administració de la
MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

Rbl. S. Josep,
16, pral.
Barcelona

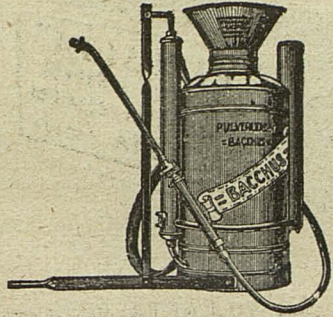
En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

SULFATADORA BACCHUS a 70 ptes. una

ENSOFRADORES de motxila
MÀNEGUES per a arbres, etc.
DEMANEU PREU I CATÀLEG

CONSTRUCTOR C. CIVIL

Alfonso XII, 66 - Telèfon 2217 G - BARCELONA
Descompte a Cambres i Sindicats Agrícoles



VITTORIO SERRA

CARRER VILADOMAT, 126 - Telèfon 937 H.

Drogues i Productes químics
Productes enològics, especialitat
en colors inofensius per a vi
Sofre, importació directa d'Itàlia

Representant general i depòsitar dels Productes insecticides Anticriptogàmics de la

Societat Eléctrica i Electroquímica del "Caffaro" :: Seu a Milà (Itàlia)

AVECURA

L'únic preparat eficaç contra el CÒLERA, PEPIDA, DIFTERIA
malalties del fetge de les

GALLINES Engreixa i les fa més ponedores
I DEMÉS AUS DE CORRAL

Demani's en Farmàcies i Droguerries



AVECURA
(Nom registrat)
M. Presas
Palafrugell (Girona)

PAPERS "PUIG"

Especialitat en Papers filtres
per a farmàcia, vins, olis i de
més usos Industrials - Exis-
tència permanent per a servir
tota classe d'aparells filtres-
premsa per Importants que
- - siguin les demandes - -

Salvador Puig
Enric Granados, 5 (abans
Universitat) - Tel. 3581 A
BARCELONA

Úniques fàbriques a Espanya
Casa fundada en 1900

PAPERS EN GENERAL

Fabricació de Paper Pergami
per a grasses, xocolates i in-
dústries derivades de la llet,
en competència i qualitat als
seus similars estrangers; es-
pecialtat en els tipus per a
filatures i també per a perga-
- - mins fantasia - - -

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Llavors per a
farratges de
puresa i ger-
minació
garantitzada

No compreu sense
demanar preus a
aquesta casa

XANCO I CALVIS

Bailén, 2, entl.
BARCELONA

AGRO IBÈRICA, S. A.

BARCELONA

Sofres de totes
classes per a
l'Agricultura
i Indústria

Fàbrica i mo-
lins a Vilafran-
ca del Penadès

Nou de San Francesc, 34, pral.
Telèfon A. 2514

URALITA

per a cober-
tes i per a re-
cobriments

TUBERIA · DI-
PÓSITS PER AIGUA

Demaneu pros-
pectes i preus a

Uralita, S. A.

Madrid · Valèn-
cia · Sevilla
Lleida · Sala-
manca · Toledo

Central: BARCELONA. Plaça A. Lò-
pez, 15 · Telèfons 1644 A. i 848 A.

SOSTRES D'URALITA

Per a emplear
en la Lluita
contra la mos-
ca de l'o-
liva, se-
gons el
sistema del
professor Lo-
trointe - Els
sostres d'Ura-
lita són inoxi-
dables, lleu-
gers, de dura-
ció indefinida
i no tenen com-
petidor - Els
sostres d'Ura-
lita són fabri-
cats amb
amiant i ci-
ment, exclu-
sivament - Els
sostres d'Ura-
lita han sigut
empleats, per
consell dels
senyors Tèc-
nics de la Man-
comunitat de
Catalunya i del
de varis Con-
sells Provin-
cials de Fo-
ment catalans,
amb èxit sa-
tisfatori

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

**EL MILLOR
DESIN-
FECTANT**

Lysoform

*Es ven aconduït
en llaunes de 1,
4 1/2, i 10 quilos*

**EN BRUI
INOFENSIU I D'OLOR AGRADABLE
NO TACA**

Per a desinfecció de locals, mobiliaris, estables, galliners i per l'agricultura. Contra paràsits, per a rentar les robes de malalts infecciosos, especialment tuberculosos. Per a usos veterinaris i per a eliminar males olors

«LYSOFORM» Dr. Hans Rosemann, Berlin
Producte elaborat pel farmacèutic don C. Sarrias, en son Laboratori de Barcelona, per cèssió «Lysoform»
Dr. Hans Rosemann, Berlin

INSTRUCCIONS PER A L'ÚS

2 o 3 parts de «Lysoform» en brut per 100 parts d'aigua calenta

1. Desinfecció del quarto del malalt i altres locals, netejant-se el sòl i fregant les parets amb un drap humit.
2. Desinfecció de la roba. La roba es renta després d'haver-la posat a remullar per espai d'unes 24 hores en una solució calenta de 1 per 100. Heu's aquí un procediment adoptat en virtut del dictamen facultatiu en nombrosos hospitals i sanatoris de tuberculosos i que es recomana per a tota llar domèstica. «Lysoform» neteja per si mateix i estalvia sabó al propi temps que contribueix a la conservació de la roba.
3. Per a recipients, retretes, bidets, escupidors. Neteja de tubs de desguàs i escorredors, dels armaris, frigorífics i rebosts. «Lysoform» elimina tota mala olor. Els aliments no prenen l'olor del «Lysoform».
4. Extermini de paràsits de tota espècie en locals, en plantes i animals domèstics (gossos, conills, gats, ocells, etc.). Una loció elimina la mala olor dels animals.
5. Per a usos veterinaris. Locions i compreses en casos de tinya, pegadella, ronya i altres afeccions de la pell en els animals domèstics. Es recomanen friccions amb una solució de 20 per 100 i tot seguit una loció amb altra solució al 5 per 100.

NOTA IMPORTANT: Per a la higiene o desinfecció personal i per a usos clínics i tractament de ferides, així com per a malalties de la pell, deu emprar-se el «Lysoform» pur, que el distingeix l'etiqueta de «La infermera»

**Representant
general per
a Espanya:**

**Roberi
Teschendorff**

**J. A. Clavé, 3, pral.
Barcelona**

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**
Número solt: **Pessetes 0'50**

Direcció i Administració : Rambla de Sant Josep, 16, principal : BARCELONA

SUMARI : Per substituir la vinya, per *August Matons* — L'organització científica del treball agrícola, I, per *Josep Mallart*. — Les oliveres glaçades l'any 1921, per *Joan Salom*. — El conreu de l'all a Banyoles, I, per *Baudill Juscofressa*. — L'usura a l'arrossal català, per *M. Figarot*. — L'adobada de les hortalisses i la higiene pública, per *Agrícola*. — Comentaris. — Informacions comercials: Vins, per *Pere J. Llort*; Olis, per *Lisint Andreu*; Cereals, per *Lluís Marsal*. — Noticiari. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya. — Consultori, per R. S.

Per substituir la vinya

EN TRE els nombrosos remeis proposats per evitar les crisis vinícoles o per fer-les menys freqüents i desastroses, n'hi ha un amb el qual tothom hi està, més o menys, d'acord: el de la reducció de la superfície plantada amb vinya. Els altres resolen la qüestió parcialment, per tal com eviten sols les crisis d'avui; però, no curant el mal des de l'arrel, no impideixen les de demà, i són, per això, mitjans d'eficàcia ben poc radical. Sols disminuint l'oferta de vi és possible d'assegurar constantment una venda remuneradora. Però la reducció de la superfície plantada amb vinya no és en la pràctica gens senzilla. A part el fet d'ordre moral, que pesa i costa de destruir un capital acumulat a còpia de treball, com seria l'arrebassar un vinyat, hi ha l'altre de la dificultat de trobar conreus bons, aptes per realitzar la substitució. És molt fàcil de recomanar l'abandó de la vinya, però ja no ho és tant l'indicar, sobretot en certes condicions de clima, de terreny i d'ambient social, plantes apropiades per substituir-la. Si aquestes són nombroses per les terres bones, riques, d'accés còmode, no ho són ja per les secaneres i pobres, on la vinya per la seva rusticitat i per la seva admirable resistència a condicions adverses, era, en els temps passats—i a això és deguda la seva actual extensió—la única planta conreable amb probabilitats d'èxit i on avui ha deixat d'ésser-ho principalment a causa de l'augment de les despeses de conreu motivat per la creixent intensitat de les malalties.

Quan hom parla de reduir la superfície conreada amb vinya es refereix precisament a aquests terrenys dolents i no als bons en els quals l'elevat rendiment en most, l'alt grau alcohòlic del vi, la possibilitat d'emprar maquinària per les treballades de la terra, la menor intensitat de les malalties criptogàmiques, etc., permeten de produir l'hectòlitre de vi a un preu limitat per resistir les baixes del mercat.

Al nostre entendre, però, la dificultat de trobar conreus que substituïxin la vinya ha estat, en molts casos, equivocadament exagerada. Algunes vegades hem escrit—i no hem dit pas una cosa nova ni per la nostra terra ni per fora—que els fruiters, o que certs fruiters almenys, per llurs poques exigències, per llur adaptabilitat a terres pobres, etc., poden donar bons rendiments en molts dels llocs on actualment la vinya no resulta remuneradora. Els fruiters no són necessàriament plantes de regadiu. En regadiu donen més quantitat de fruita, encara que menys fina, és a dir, menys aromàtica i no tan dolça, i ço que és pitjor, són més subjectes a malalties. En secà, en canvi, i fins en secà ben secaner, poden produir bé, donant una fruita finíssima i molt més conservable.

Però deixant de banda els fruiters, en els últims anys ha estat, podríem dir, revelada una altra planta que per les seves poques exigències i la seva rusticitat pot en certes condicions substituir meravellosament la vinya. Aquesta planta és el pirètre.

El senyor Soler, en els articles que vàrem publicar en els números passats, ha remarcat especialment la resistència del pirètre, recordant expressions d'alguns autors que l'han estudiat i segons els quals es tracta d'una planta que és «robusta, amant de terrenys magres, calents, sílico-calcaris, que és resistent als freds, que s'adapta a llargs períodes de sequera, que cal respectar en la seva rusticitat, que desapareix si és tractada amb cura en terres argilo-calcaries ben adobades i regularment regades, mentre prospera perfectament deixant-la abandonada i sols defensant-la de les males herbes, i que es pot comparar a la farigola o timoll de les garrigues».

Encara que en aquesta enumeració de qualitats hi hagi exageració, cal admetre almenys una part de veritat i creure que el pirètre és una planta que pot vegetar en les terres pobres i secaneres, de difícil accés, en les quals el cultiu de la vinya en l'actualitat deixa absolutament d'ésser econòmic.

Però, el pirètre, ultra l'avantatge de poder substituir la vinya en els terrenys inferiors, en presenta un altre de no menor importància com és la de proporcionar un insecticida de gran aplicació en agricultura i en ramaderia i que serveix magníficament en lloc de la nico-

tina i, en molts casos, dels arseniats, per la lluita contra un gran número de malalties.

Els arseniats, encara que de gran eficàcia, són productes d'alta toxicitat i, per això, d'ús perillós, que cal procurar d'eliminar. Si fins ara no han donat lloc a desgràcies, malgrat llur generalització, hom no pot negar que algun dia se n'hagi de lamentar alguna. L'emprament continuat en familiaritzar amb el producte, fa que siguin oblidades les precaucions que són essencials i que els que els aconsellem no oblidem de recomanar. La nicotina, sinó tan perillosa, resulta massa cara i això fa que el seu ús sigui encara limitat. La Companyia arrendatària de tabacs s'estima més d'utilitzar els residus de fabricació en la preparació de tabacs de qualitat inferior que de preparar nicotina pura o derivats nicotinats d'ús agrícola, i, per defensar els sagrats interessos de la poderosa societat, l'Estat grava amb un dret fortíssim la nicotina d'importació.

El perill de l'ús dels arseniats i el cost elevat de la nicotina, que hom pot lògicament suposar que no baixarà mentre l'Arrendatària no ho vulgui, retarden i dificulten d'una manera greu la generalització de la lluita contra les malalties.

La producció nacional de pirètre resoldria la qüestió proporcionant-nos un insecticida no perillós i més barat. Però, ultra aquest avantatge ja considerable, pensem, com ja hem dit, que el pirètre pot ésser una de les plantes indicades per substituir, en certes comarques, el conreu de la vinya.

AUGUST MATONS

L'organització científica del treball agrícola

I

PER tot arreu es parla d'organització; tothom diu que el secret de les empreses dels homes està en la disposició adequada de tots els elements que poden contribuir a la realització del fi que es proposen. Organització de sindicats per a la defensa dels interessos d'un grup de productors, organització de serveis d'administració, organització d'explotacions industrials, mines, fàbriques... organització de l'explotació agrícola.

Però l'organització no és cap cosa nova, majorment l'organització de l'explotació agrícola. Totes les cases de pagès tenen llur sistema d'explotació, llur organització per a treure de la terra el més gran profit. De tot temps, des de llur fundació fins ara, tenen una organització pròpia, desenrotllada baix la direcció dels caps de casa que s'han anat succeint de generació en generació. Quan s'ha obert una casa nova, quan s'ha començat una explotació agrícola, els directors han creat una organització adaptant coneixements adquirits per experiència pròpia o apresos en l'experiència dels demés.

Per a fer aquesta organització i després per a mantenir-la i perfeccionar-la s'ha necessitat una certa intel·ligència natural, sense gaires coneixements de ciències i d'arts. Per a portar una casa ha fet falta, sobretot, tenir seny; seny en les empreses noves, seny en dirigir els treballs, seny en recollir i utilitzar els profits. Fins ara això era prou per a portar una explotació agrícola i, si s'hi afegia un caràcter emprenedor i actiu, feia pujar les cases, donant-les nous elements de prosperitat i de riquesa.

Però l'aplicació de la intel·ligència natural i el seny, aquesta mena de sentit comú que ens diu el que hem de fer en cada cas i com ho hem de fer, avui no és prou per a organitzar i portar una casa de pagès. Tothom admet que les pràctiques d'explotació de la terra i del bestiar han d'anar deixant la part de rutina per a sotmetre's als dictats de les troballes científiques dels laboratoris i dels camps d'experimentació. Perquè veuen que és la única manera de defensar-se i de treure profit del treball. Tothom sap que el qui no ha volgut acceptar i aplicar les fórmules trobades per a combatre el mildiu, ha perdut les seves collites; tothom ha vist que el cultivador que reparteix amb cura científica els adobs en les seves terres, fa multiplicar la producció.

Hi comença a haver un cert ambient favorable al renovellament científic de les nostres explotacions agrícoles. Si no fos la força de la costum i la dificultat d'adaptar els nous procediments als casos particulars i a les necessitats de cada u, veuríem florir arreu de Catalunya una agricultura moderna, cosa avui privativa d'aquelles comarques o d'aquells agricultors que més han escoltat les lliçons dels directors del nostre moviment de vigorització agrícola. Hem d'esperar que l'alliçonament continuarà i que la nostra gent perdrà la por que els dóna l'acceptar pràctiques noves, quan es tracti d'adaptacions plenament comprovades.

Però dintre d'aquest alliçonament, o millor, dintre d'aquells estudis que són la base de la preparació dels nostres terrassans per a una missió de treball fructuós, hi ha un altre nucli d'estudis quasi entera-

ment descuidats. Descuidats arreu del món i no començats a la nostra terra. Són els de l'organització científica del treball agrícola.

No es tracta sols de saber què és el que han de fer els homes per a que les terres donguin llur màxim rendiment; hem de buscar també *la manera millor d'aprofitar l'esforç de l'home* en les pràctiques productives.

La crida a la qual han acudit amatents els industrials dels Estats Units, d'Alemanya i d'altres països, no deixa pas de tenir significació per a l'Agricultura. El treball agrícola, com tot treball, pot ésser fet amb molta més economia d'energia. Trobaríem mil exemples on els treballadors rurals malgasten esforços que prou falta els farien per augmentar el rendiment de la producció o per donar-los una mica més de pau i tranquil·litat estalviant-los fatiga.

Per a fer més comprensible el problema i per a donar més valor a les afirmacions anteriors, que algun lector desconfiat podria qualificar de gratuïtes, començaré exposant un fet de la meua experiència: Havia començat a treure les herbes d'un tros, a l'horta, amb un càvec de mànec curt. Sigui que tenia altres coses a fer, sigui que vaig cansar-me força per haver de treballar ajocat i amb moviments inadequats, vaig deixar la feina quan només ne tenia una quarta part de feta. Per fer tot allò hi havia estat cinc quarts d'hora i n'havia sortit cansat. L'endemà passat vaig tenir unes hores de lleure i vaig pensar que podria emprendre de nou la tasca de l'horta; però no hi vaig pas anar amb la mateixa eina de la primera vegada. Era un càvec de la mateixa classe que l'anterior, però tenia un mànec llarg que, dret a terra, m'arribava fins a l'aixel·la. Em vaig posar a treballar, doncs, en condicions diferents. El mànec llarg va fer que la meua posició i la manera d'agafar l'eina canviés bastant. En acabar la tasca (tres quartes parts del tros), havien transcurregut dues hores. Em trobava menys cansat que la vegada anterior, que m'havia ocupat una hora amb 15 minuts i només havia fet un petit tros.

Va semblar que l'experiment me donava una gran troballa. És clar que no va ésser en si una «gran troballa» ni una «petita troballa»; perquè tothom qui ha tingut eines a les mans sap que no totes li van igualment bé i que no es fa amb totes la mateixa feina.

Encara que el meu petit experiment posa en evidència un cas ben típic i ben senzill d'augmentació de rendiment del treball i de disminució de fatiga, no té pas un valor científic prou gran per a treure'n principis generals i regles aplicables en treballs semblants, ni tan sols en el mateix gènere de treball. Semblaria deduir-s'en, per exemple, que és aventatjós que els mànecs dels càvecs siguin llargs. Jo no m'a-

treveixo a dir tant. Més ben dit, no m'atreveixo a dir res, perquè no-més tinc un fet. Sols he provat la reacció de la meua persona davant del càvec de mànec llarg i el càvec de mànec curt *per a fer una feina determinada*. Què fa la majoria de la gent en un cas com aquest? Què faria jo si amb aquestes mateixes eines hagués de fer altres treballs? Potser també jo estava en condicions fisiològiques especials que no tornaré a tenir en altres ocasions.

Per a poder donar caràcter general a conclusions d'aquesta mena es necessita l'experimentació sobre un gran número d'individus i provar el maneig de l'eina que volem estudiar en totes les seves funcions, a fi de veure en quines operacions és aventatjosa i en quines no ho és.

Com veieu, no vull que la meua prova serveixi per a fer una recomanació a que es modifiquin les dimensions dels mànecs dels càvecs, però si ve molt bé per a portar-nos a unes quantes reflexions molt interessants.

Pensem en l'energia que es perd en una casa de pagès d'un cap de l'any a l'altre, emprant amb gran freqüència eines inadequades; contemplem el número de víctimes de treballs fets de mala manera, en les esquenes corbades dels pagesos de certa edat i en altre tares, potser menys vistoses però més greus. Fixem-nos en la distribució i la coordinació de tasques en les cases de camp; s'hi poden veure nombrosos casos de contraposició de forces, de pèrdua de temps i desperdici d'activitat productiva.

Si s'admet que l'esforç humà aplicat al treball de la terra pot donar més o menys rendiment segons les condicions en què s'apliqui, ¿per què no hem de buscar les maneres més adequades per a que no es malgasti energia i per a que no sobrevinguin aquelles dolències corporals que produeix la mala administració dels que treballen?

Les eines no responen pas a les necessitats d'un màxim de producció; tampoc són totes de la manera més indicada per a garantir una menor fatiga. Se n'ha de fer una revisió; ja en parlarem més endavant. Però els treballs que es fan sense eina tampoc estan tots d'acord amb el principi de l'economia d'energia humana. Els mateixos treballs que es fan amb eina o amb màquina deuen a l'home que els executa molta part de la culpa de llur deficiència.

Quan es tracta de fer un treball qualsevol, un hom cerca instintivament els moviments que més fàcilment puguin fer-nos aconseguir el nostre objecte. Però els experiments dels psico-fisiòlegs han demostrat que ens equivoquem moltes vegades. Parem les nostres proves i tan-teigs d'aprenentatge, i, de vegades, els desviem abans d'arribar a trobar els moviments més convenients.

“CONSERVOL”

VINI-ESTERILITZADOR

De tots els productes llençats al mercat per la important casa MILLER THOMSON & Co., de Londres, cap ha assolit l'èxit tan gran com l'obtingut per el ja conegut CONSERVOL, qual producte, destinat a la conservació i clarificació dels vins, ha lograt obtenir el màxim de perfecció sobre tots els productes similars llençats fins avui a la venda.

L'esmentat producte, d'una inofensivitat absoluta i garantitzada, satisfà les més severes exigències dels més escrupulosos colliters i magatzemistes, logrant una dosi de 15 grams per Hectòlitre (100 litres); evita tota classe d'alteració en un vi, encara que aquest hagi sofert «coupage» o rebaixes de graus, com és en el fermentar, agrejar-se, enterbolir-se, florir-se.

L'esmentat producte és indispensable als senyors exportadors i colliters de vins, per a evitar-se trastorns en el viatge, i d'imprescindible necessitat als que venen sos vins en petits garrafons per a famílies, i a tot comerciant, en general, pulcre en ses operacions.

-- Preu: 15 pessetes quilo en pots origen, de llauana --
Caixa de 25 pots (28 quilos), 300 pessetes
Cada pot acompanya les instruccions per a son empleu

“NEUTRACIDOL”

El «NEUTRACIDOL», com el seu nom indica, està destinat a corregir tot excés d'acidesa en els vins, donant excel·lents resultats en els casos d'Acidesa (agres), Picadures, Girats, Escaldats, Verds, Amagranats, etc., etc., obtenint sorollosos i garantitzats èxits, excepte en els casos en què un vi està en el màxim d'alguna de aquestes malalties exposades, en el qual cas, si no s'obté curació completa per a donar sortida al vi com bo, al menys permet la barreja amb vins normals, essent a l'ensens cobert de sobres, pel benefici que aquesta barreja reporta, l'escàs valor empleat en el producte.

Es ven en pots originals de llauana de 1 quilo i està admès per les lleis, usant-lo a la dosi de 200 a 400 grs. per hectòl., segons instruccions que el mateix acompanya.

Preu: 7 pessetes quilo. Caixa origen de 25 pots (25 quilos), pessetes 150

En venda: Josep Ezquerra Laspalas, Portal Nou, 16.-Barcelona.—Banús i Soler, Jaume I, 18.-Barcelona.—Vicens Ferrer i Compañia, Plaça Catalunya.-Barcelona.—Joan Cunillera, Freneria, 1.-Barcelona.—Ramon Roqueta.-Manresa (Barcelona).—Antoni Balcells, Picas, 4.-Tàrrrega (Lleyda).—Pere Abadie, Plaça Constitució.-Tortosa (Tarragona).—Grabiél Hernández, Salvà, 10.-València.—Fills de J. Iglesias,-Rioseco (Valladolid).

Productes Enològics

Tanias.—Tartàrics.—Cítrics.—Metabisulfít de Potassa.—Antiferments
—Clarificants àcids.—Gelatines.—Albúmines.—Colorants inofensius.
—Decolorants.—Antiàcids.—Extracte sec.—Aromes: Burdeos, Medoc, Macon, Rioja, Sauterne.—Extracte de Moscatell i Ranci.—Aparells filtres perfectes Nacionals i Estrangers.—Manegues per a baixos de vins.—Manegots per a aparells filtres.—Filtrolina.—Paper filtre.—Herbes Torino per a la fabricació de Vermut.—Essències per a la fabricació de Licors, etc., etc.

JOSEP EZQUERRA LASPALAS

Portal Nou, 16 - Barcelona - Telèfon 479 - S. P.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

CASA METZGER, S. A.

Casa central:
Passeig de Gràcia, 76



Telèfon: A 1944
Apartat 225

BARCELONA

Sucursals: MADRID — SEVILLA — VALÈNCIA — BILBAO

Instal·lacions completes de tota classe de Laboratoris
Balances "SARTORIUS" :: Microscopis "REICHERT"
Porcellana fina resistent al foc :: Vidre Jena i corrent
Aparells per a tota classe d'anàlisi de vins, "SALLERON",
"MALLIGAND", etc. :: Estoigs portàtils per a anàlisi d'olis
Aparells "GERBER" per a anàlisi i higiene de la llet
Estoigs portàtils per a analitzar RÀPIDAMENT la llet,
APROPIATS PER A VETERINARIS

Grans existències en material de
CIRURGIA I VETERINÀRIA

Bàscules
caixes per a
cabals

Pibernat

Parlament, 9

Barcelona

Elevador Multicel·lular

Caruelle

La bomba que
menys gasia

La única que s'instal·la
sense baixar al pou
Pot funcionar a mà



Constructor:
A. Piñol

Les Franqueses
Província de Barcelona

En dirigit-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Si volem, doncs, que el nostre treball dongui més profit, hem d'ajuntar al nostre instint i al nostre sentit comú els resultats de la preocupació científica que, en aquests darrers anys, s'ha adreçat en aquest sentit. Els investigadors han pensat en el perfeccionament del treball de la gran indústria, de les mines, de les fàbriques, de les oficines, dels establiments de comerç. Moltes empreses, arreu del món, estan ja tocant els beneficis de la reorganització que se n'ha derivat. Sort n'han tingut, la majoria, per a fer front a la crisi que ha succeït a la guerra.

De l'Agricultura quasi bé ningú se n'ha recordat. ¿Però qui se n'ha de recordar si nosaltres mateixos no ens en recordem?

Fem esmena, procurem corregir aquesta sensible omissió. Comencem per estudiar el problema i anem a cercar elements per a solucionar-lo com mereix.

JOSEP MALLART.

(Continuarà)

Les oliveres glaçades l'any 1921

DE trist record per les comarques de Lleyda, sobretot per les de la part baixa, són les baixes temperatures dels dies 8, 9 i 10 de novembre de l'any 1921, que varen deixar les oliveres tan mal parades, que moltes d'elles tardaran anys a donar la producció que fins en aquella data havien donat.

En els números 1 i 7 de l'any 1922 d'aquesta revista, vàrem tractar d'aquest fenomen descrivint les circumstàncies que hi havien intervingut i els danys i extensió que abarcava el mal; per això ara no estudiarem el passat, sinó l'estat actual dels arbres danyats, i el tractament que amb ells deu seguir-se per a tornar a la normal fructificació el més aviat possible.

Indecís el pagès davant dels seus arbres ha adoptat diferents actituds. Els uns considerant viva la soca o almenys aprofitable, han anat treient tot el rebrotim de les rames i soques, i els que sortien a flor de terra. Els altres, a més de fer això, han anat tallant les rames a mida que s'han anat secant. Uns altres han deixat les oliveres sense tocar-hi res, i no ha faltat qui les ha arrancades de socarrel. Però la gran majoria, comprenent que de les soques velles no en treurien mai res de bo, les ha tallades arran de terra deixant tots els rebrots que han anat sortint.

Innegablement cada olivera era un cas diferent segons la intensitat amb que havia estat perjudicada pel fred. El punt a delimitar és si la soca es pot o no es pot aprofitar; una olivera que tingui la soca aprofitable tornarà a ésser molt més aviat olivera que no pas un altra a la qual se li hagi de formar soca de bell nou, aprofitant els llucs que surtin de la seva base. Però sembla que en molts casos, en anar a aprofitar la soca vella i fer desaparèixer els llucs, no han reparat ben bé en l'estat d'aquesta soca, i ara ja comença a veure's que mai se'n treurà res de bo.

Moltíssimes oliveres del Baix Urgell no tenen les soques vives més que en una estreta trinxa a la part del nord, completament insuficient per a seguir nodrint l'arbre tal com cal. El voler aprofitar aquestes soques es perdre el temps. A Torregrossa havem vist oliveres a una mateixa rengla i d'ídèntiques condicions, en les que unes havien estat coronades arran de terra i altres més amunt de la forcadura. Qualsevol pagès que entengui en arbres, nota que les tallades arran de terra han tret una colla de llucs, i que un d'ells ben cuidat serà molt més aviat arbre que no pas les oliveres deixades amb la soca vella, i que d'aquí pocs anys el format de nou, a més d'ésser més gros, tindrà una soca tendra i perfecta, mentre que l'altra sempre vegetarà malament a causa de la seva soca esguerrada.

Un punt que cal esbrinar en el cas de formar les soques dels llucs que han sortit a baix de la soca, és saber quin lluc deu deixar-se.

En primer lloc hem de fer constar que de lluc no se'n deu deixar més que un, però que tenint present que l'olivera té una grossa quantitat d'arrels, aquest no pot deixar-se sol mentre no pugui equilibrar les funcions vegetatives entre les arrels i les fulles, perquè si quedessin moltes arrels i poques fulles, les arrels, no tenint a qui nodrir, segurament moririen, no quedant més que les necessàries per a alimentar la brosta deixada, i això deu evitar-se.

La posició que deu ocupar aquest lluc destinat a formar la nova soca, ha d'ésser per sobre el *nus vital*. S'enten per nus vital el lloc de reunió de totes les arrels i el punt d'arrancada de la soca. Un lluc insertat per sobre aquest nus gaudirà de la saba de totes les arrels, sobretot si l'olivera no era molt vella, mentre que si el lluc que deixem està situat a sota el nus vital, necessàriament haurà de sortir d'una arrel i no podrà xupar de cap altra, de manera que totes estan cridades a desaparèixer menys la que alimenti el lluc.

Les oliveres en les quals el fred no va ésser suficient per a matar-los-hi la soca i en les quals moltes rames són aprofitables, deuen tractar-se com a veritables convalescents, prodigant-los-hi tota mena de

cures i no oblidant els adobs, sobretot nitrogenats i fosfatats per a retornar-les.

Havem pogut averiguar que l'any 21 del segle passat, 100 anys justos abans de l'any de la desfeta, va ocórrer, si fa o no fa el mateix, no quedant cap olivera viva en les mateixes regions que es varen cremar aquesta vegada. En el record de molts està encara la gelada de l'any 70, i com que sempre han estat molt més perjudicades les oliveres de les encontrades baixes que no pas les situades en els llocs més alts, serà prudent, al tractar de fer plantades noves, fugir dels llocs baixos i acanalats, preferint els alts, que sempre es defensen molt millor del fred.

Amb una mica de constància i diligència, és d'esperar que en poc temps tornarem a veure restablerta l'olivicultura amb la qual, les regions de que havem vingut parlant, honren la nostra agricultura.

JOAN SALOM.

El conreu de l'all a Banyoles

I

L'all, encara que conreat en gran solament a dues comarques de la nostra terra, Banyoles i Vilafranca del Penedès, constitueix una planta força important a Catalunya. Com ja vaig tenir ocasió d'escriure fa algun temps a la Pàgina agrícola de *La Publicitat*, a la nostra comarca banyolina ocupa una extensió de 790 hectàrees, corresponents a 3,190 vessanes gironines, i dona un producte que pot evaluar-se actualment en un milió i mig de pessetes aproximadament.

Més que aquesta xifra, que és prou eloqüent per justificar cert interès per la planta, l'all en els últims anys ha estat causa d'estudis de moltes menes, no per estudiar les particularitats del seu conreu sinó per esbrinar les causes d'una funesta malaltia, anomenada *boicat*, que destrueix ben bé una quarta part de la nostra producció. Més endavant parlarem d'ella amb certa extensió; però ara ens sembla interessant de descriure les particularitats principals del conreu de l'all a la nostra comarca, que és la que en això va al davant de les altres.

Varietats.—Les varietats poden reunir-se en dos grans grups: els

alls blancs i els alls vermells. Els blancs són ben poc cultivats i pot dir-se que solament s'exporten a França; d'ells es conreen les varietats anomenades de Tolosa, de Sant Isidre, tortosins. Se sembren dos o tres mesos abans que els altres i es cullen un mes més aviat. Les varietats blanques no són tan perjudicades pel boixat i presenten la particularitat de no treure la flor com els vermells i de tenir la capça més grossa i amb més els bulbs més mal ordenats.

Les varietats vermelles, que són les que es destinen a l'exportació, no són gaire diferents entre elles, ço que fa molt difícil llur identificació.

Terreny.—Per l'all s'han d'evitar les terres massa compactes i humides, en les quals el producte resulta més poc conservable i la planta contrau més fàcilment malalties. No obstant resisteix majors quantitats d'argila que les cebes. Les terres millors, però, són les soltes.

Rotació.—A la nostra comarca no ens hi mirem gaire en establir una rotació; l'all segueix tota mena de plantes encara que el més freqüent sigui de fer-lo precedir pel blat o per la civada. Sovint és cultivat dos anys seguits en el mateix terreny, però això no ens sembla gaire recomanable. També sol conrear-se després de patates i de fasols, o d'altres lleguminoses que deixen la terra en molt bones condicions per l'all que segueix.

Després de l'all sol fer-se generalment blat de moro. Aquest, si hi ha saó, es sembra uns quinze dies abans d'arrencar els alls, fent una renglera cada quatre rases d'all. Si s'ensopega pot obtenir-se una collita gran com si es tractés de blat de moro primerenc.

Preparació del terreny.—Anys enrera quan s'usava la fanga, la terra es preparava molt millor que avui; ara l'arada ha substituït completament la fanga.

Al mes d'agost o setembre en la terra que ha de portar els alls, es sembra una llegum (veces, fenigrec) per enterrar-la en verd. Adobant-la amb superfosfat s'obté major quantitat de matèria verda. Si el temps es presenta bé, a primers de desembre la llegum, encara que no del tot desenrotllada, ho és prou per constituir ja un bon adob; aleshores s'afema, es tomba i es deixa a la intempèrie fins a la primera quinzena de gener.

A aquesta època es fa una treballada a una fondària de 20-25 centímetres. Al darrera de l'arada es fan seguir un parell d'homes que van desterrossant. Més tard es fa una passada de rascle per afinar ben bé la terra, car l'all vol que el terreny estigui ben amorosit.

D'aquesta manera la terra queda en condicions per rebre la llavor.

Sembra.—Quan el terreny està en bones condicions de saó, s'obren

unes rases molt superficials separades uns 30 centímetres l'una de l'altra, en les quals i a un sol costat, es posen els alls. Com és sabut, l'all és planta bulbosa, el bulb de la qual, anomenat vulgarment *capça* o *cabeça* és constituït per 8 o 10 petits bulbets anomenats *grans* o *grills*. Aquests són els que s'usen per la sembra.

Es fiquen al terreny verticalment amb la punta cap amunt a una distància de 10 a 15 centímetres l'un de l'altre, procurant posar-los ben regularment per facilitar les treballades posteriors, i, sobretot, la recol·lecció. Fent la sembra a la distància indicada es necessiten uns 50 forcs d'all per vessana. La sembra l'acostumen a fer dues persones: l'una va obrint les rases i l'altra, que pot molt bé ésser un marrec, va sembrant. Entre totes dues poden fer uns 15 forcs, això és unes 1,500 capces per dia.

La sembra es fa des de la segona quinzena de gener fins a últims de febrer.

Cures de conreu.—La naixença dels alls té lloc al cap de 15 ó 20 dies de la sembra. Quan les plantetes tenen dues setmanes o poc més es fa la primera cavada molt superficial, en la qual ha de procedir-se amb molta cura per no ferir-los. Després es fan les altres que acostumen a ésser un parell més; de vegades, però, si el terreny és molt ple d'herbes, se'n fan en total quatre en lloc de tres.

A últims de juny cal tallar la flor o sigui el *cògul*, consistent en una mena de brot cilíndric, fort, proveït a l'extremitat d'una espiga amb capoll que produeix uns bulbets petits semblants als que es troben a la capça. Si aquesta operació no es fes, la flor consumiria en pocs dies les reserves acumulades als bulbs. El tall es fa quan el brot té uns 10 centímetres. És necessari de no arrencar-los estirant, per tal com seguiria deixant, al mig de la tija que queda, un buid que és fàcilment ocupat per les aigües de pluja que determinen el podriment.

Recol·lecció.—Es fa quan les plantes comencen a secar-se; quan la tija grogueja i les fulles es panseixen ha arribat l'hora de procedir a la recol·lecció. No cal esperar massa perquè l'arrencament resultaria més difícil. Si es fa quan són encara verdes, és fàcil que fermentin. A la nostra comarca això es fa a mitjan juliol, però segons el temps poden anar avançats o retardats vuit o deu dies.

S'arrenquen de quatre en quatre i es posen ordenadament sobre el terreny totes juntes amb les capces totes d'un costat. Es deixen així per cinc o sis dies perquè el sol les assequi bé. En fer la recol·lecció cal tenir cura d'evitar l'escabotament, car quedarien les capsos soles i aleshores per posar-les amb les altres cal fer-los-hi un tronc artificial de balca o ràfia. Quan els alls són secs i no hi ha perill de fermen-

tació, es procedeix a a fer-ne manats. Això es fa de nits, a la matinada o en dies núvols després d'una lleugera pluja, perquè aleshores la humitat ha donat flexibilitat a les fulles i és fàcil de fer els manats.

Es van recollint i separant en dos grups, petits i grans; es van comptant un per un fins a fer cinquanta capces, fent córrer la mà de cap a cap de les fulles perquè quedin ordenades i es lliga la manada amb una capça voltant el tronc, el tronc d'aquesta al bell mig del manat. Si quan això es fa hi ha excés d'humitat, es deixen drètx per a que s'aixuguin un xic; si, en canvi, la humitat escasseja s'ajunten les fulles de la manada i s'ajau a terra per treballar-la a la sortida del sol.

La manada queda així lligada restant a l'una part el tronc i a l'altra les fulles i contenint un mig forc o siguin 50 capces.

Després s'ajunten dues manades, s'ordenen les fulles de cada una recargolant-les un xic, i es nuen entre elles quedant així constituït el veritable forc. Aquest treball requereix certa pràctica per ésser fet amb lleugeresa i solidesa.

Un cop fet el forc, es deixa eixugar de la humitat que havia recollit durant la nit i es transporta després al magatzem.

Conservació.—És molt senzilla, sobretot si la recol·lecció ha estat ben feta i els forcs són secs. Els forcs es pengen en un lloc airejat i sec, posant-los un xic espaiats i es deixen cosa d'un mes perquè s'acabin de secar completament. Aleshores poden apilar-se en qualsevol lloc mentre no sigui humit.

Si el temps és eixut, es conserven sense inconvenient fins a l'abril i àdhuc fins al maig; si és humit al gener comencen a moure's treient el brot.

Producció.—És un xic difícil de poder donar dades exactes sobre el producte net que pot proporcionar l'all. Les variacions de preu, un atac de les malalties, les circumstàncies de l'anyada, etc., modifiquen considerablement la importància de la collita. De totes maneres mirarem de donar algunes xifres concedint-les-hi un valor molt general i més com a indicació que com a res més.

En una vessana (21,874 àrees) poden sembrar-se 50 forcs, contenint 5,000 capces de 8-9 grills cada una. La producció pot comptar-se de 425 a 450 forcs d'alls del pes mitjà de 2'5 quilos cada un. Aquesta producció correspon a uns 5,000 quilos d'alls per hectàrea, producció baixa, car, pel que hem llegit, a València arriba als 8,000 i fins als 10,000 quilos. Això vol dir, doncs, que a la nostra comarca el conreu de l'all és susceptible de molts perfeccionaments per poder assolir els rendiments d'altres regions.

Comptant una producció de 425 forcs que es venguin a 1.50 pessetes cada un, l'ingrés total per vessana serà de 637'50 pessetes.

Les despeses, que fan més mal de comptar, poden resumir-se així per vessana :

	Pessetes
Sembra de la llegum, animals i jornals.	22
Sement de la llegum, 1 quartera	28
Sement dels alls.	75
Fems, 6 tones a 20 pessetes.	120
Preparació del terreny (llavor).	20
Dos homes a desterrassar.	14
Sembra, 3.5 jornals d'home i 3.5 de marrec.	33'33
Desgranament dels alls per la sembra.	10
3 cavades a 4 jornals cadascuna.	84
Escogular (tallar la flor).	15
Arrencament dels alls.	25
Arreplegament i transport	25
Adobs minerals i orgànics.	50
Arrendament de la terra.	40

Total. Ptes. 561'33

Ingressos.	637'50 pessetes
Despeses.	561'33 »
Benefici.	76'17 pessetes per vessana

Aquest seria el benefici, si les coses anessin tal com haurien d'anar; això és, si no vinguessin les malalties i sobretot el boixat i reduïssin la collita. El boixat sol, pot calcular-se que destrueix la quarta part de la collita. Aleshores la producció per vessana no és ja de 425-450 forcs sinó de 325 i l'ingrés brut disminueix a 487'50 pessetes, que és inferior al conjunt de despeses. De manera que als preus actuals, ben diferents dels que regien alguns anys enrera, el conreu de l'all resulta remunerador solament quan, per circumstàncies favorables, les malalties no assoleixen intensitat. Si aquestes assoleixen un xic de gravetat, els comptes s'han de tancar amb pèrdua.

BAUDILI JUSCAFRESSA.

(Seguirà)

En ta societat moderna l'home val en proporció del que sap. Llegiu per a instruir-vos; sereu més considerats i tindreu els coneixements necessaris per a fer més profitosos els vostres esforços.

L'usura a l'arrossal català

No cal culpar sempre de tots els danys que ofeguen l'agricultor als seus paràsits naturals, car ell també hi contribueix amb el seu individualisme tan característic i té la major part de culpa. Sembla mentida que en un conreu tan intensiu i perfeccionat com és l'arrossal, tan sols un parell d'esqueixos cloròtics de sindicació s'hagin provat de fer arrelar; i no és que el terreny sigui ingràt, i no estigui ben adobat i acondicionat per fer germinar tan fructífera llavor, és que l'ambient, el firmament resta sempre enterenyinat, i els raigs solars del sindicalisme no tenen prou força per fer desaparèixer aquesta boireta; caldria una energia que obrés com un vent mestral escombrant la boira i els obstacles que impedeixin l'avenç del sindicalisme agrari.

La llei de l'oferta i la demanda, és, ha sigut i serà, la clau reguladora de la cotització dels preus, ja sigui en mercaderies, arrendament de terres, en la mà d'obra, en els lloguers de les cases, etc., i per això no és d'estranyar que es facin disbarats en tots sentits.

He dit disbarats i el mot és encara feble; la febre de l'arrendament de terres pel conreu de l'arròs ha arribat al seu màxim, com si als pagesos, presos de follia, se'ls hagués anestesiàt el cervell, tal volta per un estat mòrbid terciari. La follia per assolir terres en arrendament és enguany tan gran, que hom diria que s'ha profetitzat una exportació desmesurada.

Per altra banda és dolorós de veure com els propietaris, cofois i joiosos, es refreguen les mans d'alegria, en veure's tan sollicitats, mentre que la lluita absurda entre el peticionaris no es comprèn; si tu en dones 16, jo 18, i jo 20 duros d'unes 22 àrees de terreny, la major part mal anivellat i brut de llavors paràsites. Els pagesos en aquesta lluita no preveuen que fent passar els arrendaments de la ratlla nivelladora, es fan ells mateixos el mal i que aquesta competència tonta, com una pilota, de rebot, els retrucarà en perjudici propi; i és encara més llas-timós que els propietaris dels quals el 90 per cent té suficient cultura, tinguin en aquest cas una sola mira, la de millorar la renda; no la de seleccionar l'arrendador perquè aquest millori la terra, sinó exprimir el suc a la taronja, fent impossible la vida del pagès i per tant impedit que prosperin les seves heretats.

Ja Mateu de Dombasle sentà l'axioma que el cultivador que conrea més terres que les que li permeten les seves forces, camina cap a la ruïna; molta terra i pocs cabals, conreu deficient, i forçosament co-

lites mermades. Enguany se senten coses grosses que fan esgarrifar; tal, que ben just té mitjans per portar 3 hectàrees d'arròs, n'ha arrendat 12, tal altre prop de vint. Pobrets! amb l'afany de més cultivar se'ls ha oblidat que ben prompte passarà per casa la mossa replicaire; les xarigues demanaran més jornal perquè són molt sollicitades i no poden donar abast a tanta demanda; al bracer li passarà tres quartos del mateix, els expendedors d'adobs minerals miraran de cua d'ull el pelatge del pagès que demana un vagó de primeres matèries a fiar i, de fiar-los, apretarà la rosca; mentre que els corbs, refilaran el bec pensant que, donada la gran demanda de terres, hi haurà molta carn esmorteïda, i gran petició de diners que no es podran deixar a menys del 20 per cent. I així la bola de l'embolic anirà rodant i creixent, acabant, que ni venent l'arròs a l'era a 35 pessetes el 100 quilos, sortirà a compte.

Llavors comença el calvari i vénen els gemecs, perquè tothom estira; l'amo de la terra, emparant-se en la llei, no deixa ensacar un gra d'arròs que ell no hagi cobrat l'arrendament; l'expendedor d'adobs no es mou de l'era per veure que queda i fer les paus; el termini del matxo o euga estira de la brusa; l'usurer regira i compta els caps que hi ha als corrals per veure si embargant l'aviram i els porcs a mig engreixar tindrà prou per cobrir el capital prestat i despeses de jutjat, perquè els pagarés estesos pels usurers quasi mai indiquin l'interès sinó que l'afegeixen al capital prestat.

L'ambició mata la fam, però també és origen de mals de ventre difícils de resoldre. Es millor menjar poc i pair bé; aquell viure desesperat, s'ha de deixar per als que viuen en ciutats populosos; els pagesos tenen de pendre com a guia a les plantes; cada cosa al seu temps per ésser ben dolça i bona, les fruites madurades en conreu forçat o en palla sempre són fades.

Pobres pagesos! Ben prompte començareu a pujar al calvari amb la creu al coll; res hi fa tindre gran força de voluntat; prou traureu la vostra ciència de conreu, però en arribar als darrers de març, els sacs de gemecs vos faran pessigolles desvetillant-vos, pensant que al reconet amagat a l'armari, dins una mitja, no hi queden més que uns quants drets per la despesa de la casa; llavors vénen els diàlegs entre marit i muller. Has vist al del guano? Si, però vol que li faci un paper com ell serà el primer de cobrar, comptant com sempre 6 peles de sobrepreu per sac de sal amoníac. Per què no parlaves al tender? Oh! Aquest m'ha demanat el 10 per 100, i aquell escanya pobres el 20. ¿No recordes que l'any passat vam trobar diners a pagar amb arròs amb clofolla? Si, també n'hi he parlat, però enguany no volen deixar

menys del 7 per 100 i si no paguem fins a Nadal afegeix una pesseta de baix preu de plaça, de manera que he pensat pendre el diner a la polca en dos cops.

Veu's aquí els tipus de préstecs més corrents; analitzem-los.

El pagès que emmatlleua diners al 10 per 100 sol fer-ho en dos voltes, amb l'esperança que amb al primer préstec ne tindrà prou, però sempre queda enganyat; així recorre al crèdit pels volts de Sant Isidre i després 15 dies abans de segar, a primers de setembre. Femnos compte que conreant 20 jornals de terra (unes 4 hectàrees), per un bon conreu necessitarà unes 6,300 pessetes, comprès l'arrendament; suposem que una tercera part del capital la tingui guardada, li mancaran dues parts de 2,100 pessetes, una de les quals la pendrà pel maig al 10 per cent (diner pres sigui el dia del mes que sigui, més complet) per tant aquestes pessetes estaran en mans del pagès 6 mesos i pagaran el 10 per 100, ço que representa un 20 per cent d'interessos l'any (420 pessetes); l'altra quantitat la pendrà a primers de setembre i la guardarà 2 mesos pagant el 10 per cent per dos mesos, per tant els interessos pujaran a pessetes 1,260, és a dir el 60 per cent; els adobs minerals els ha comprat amb sis pessetes de sobrepreu, ço que en cinc mesos representa un interès del 29 per cent (928 pessetes). Total que aquest bon home tindrà un augment de despeses de conreu de 2,618 pessetes contra aquell que compta amb capital propi; afegim el sobrepreu de l'arrendament 300 pessetes i haurà pagat 2,918 pessetes que representen més de 11 pessetes per 100 quilograms d'arròs.

Parlem del préstec al 7 per cent pagat en arròs en clofolla. Aquest és aparentment menys usurer, però de totes maneres és igual; representa un interès del 14 i 42 per cent respectivament i afegint-hi la pesseta de baix plaça, que ve a ésser un 4 per cent tindrem que els dispendis de conreu vindran a representar 1,644 pessetes, més les 300 de sobre arrendament i el sobrepreu d'adobs, tindrem 2,872 pessetes, que representarà un augment de més de 10 pessetes per 100 quilograms.

Aquestes quantitats semblaran fictícies i són reals i efectives, si bé és veritat que el pagès no paga aquests interessos esgarrifosos, puix el dany és comptat del 10 i 7 per cent anyal; en canvi la realitat és, que el prestamista cobra els interessos a raó de 20, 42 i 60 per 100; això ningú ho desfà.

Si el pagès trobés el capital necessari pagant els interessos sols pels mesos que ha tingut en son poder el diner, s'estalviaria un grapat de duros, ben a prop de 3 a 5 pessetes per 100 quilos.

Encara hi ha una altra classe de desesperats, que per manca de crèdit no troba diners al setembre i llavors ven part de la collita a

un preu que sempre sol ésser com menys de tres pessetes sota el preu de plaça, preu del dia quan l'arròs és a punt de venda; aquests préstecs clamen al cel, aquests usurers, veritables botxins del treballador, deurien ésser denunciats, perquè caigués sobre ells tot el pes de la justícia, com cauen les mil malediccions dels pobres conreadors explotats tan iniquament.

Per terme mig, una terra ben portada rendirà al voltant d'uns 13 mil quilos d'arròs en clofolla per jornal de terra (21 àrees 90 centiàrees), per tant, per fer les paus tindria que veudre's l'arròs a la collita a 36 pessetes. S'arribarà a aconseguir aquest preu?

Ara bé: ¿La Banca podria aportar el seu concurs, sense perill de perdre interessos ni capital? Si, car el conreu intensiu de l'arròs és positiu i sols un meteor imprevisit, com una pedregada, podria fer suar d'engúnia al prestamista, però això no és fàcil; des de que es va començar a conrear arròs al Delta baix de l'Ebre, fa d'això uns 60 anys, una pedregada seca que hagi malmès més de la meitat de collita del Delta no s'ha conegut; sols alguna llampegada hi ha hagut que no ha valgut la pena de recordar (d'ací ve que els propietaris no es decideixin a entrar de pla als segurs de pedregades) i com de malalties no n'hi ha, si es canvia de llavors amb sovintesa, podem afirmar que les collites són segures i per tant el capital prestatari a cobert i ben assegurat.

Ara el que convindria és que els préstecs fossin fets per associacions i aquestes portessin un compte corrent de cada individu a fi de què el diner emmatllevat sigués en la forma dinàmica, mai en l'estàtica, com es fa, per ésser una ruïna.

Tal volta algun llegidor es preguntarà que és crèdit dinàmic i crèdit estàtic, i tindrà tota la raó de voler que ho aclarim. Crèdit estàtic és aquell en el qual l'emmatllevador pren els diners per un temps donat i els interessos són compresos en aquest terme; suposem que el préstec sigui de mil pessetes al 7 per 100 l'any, en sis mesos s'hauran de pagar el capital pres, més 35 pessetes. El crèdit dinàmic, en canvi, és del tot favorable al pagès; aquest pren pel maig 1,000 pessetes al mateix tipu d'interès, però ve la batuda del blat i ordi, ven la part sobrant de gra treient-ne 400 pessetes, i com sigui que de moment no les necessita, en lloc d'amagar-les a l'armari, amb perill que fugin uns durets per comprar tonteries que les dones sempre en tenen falta, les ingressa al seu compte corrent; veu's aquí que d'aquest dia en endavant sols paga interessos de 600 pessetes. ¿Compreneu l'avanç que això seria per al pagès?

I tot això, tots aquests aventatges que pot proporcionar un Sindicat,

són ben clarament vistos per la gent del camp, però hi ha de per mig una dificultat en portar-ho a la pràctica, i ella és, que són tants els que viuen amb l'esquena dreta de la indicició del pagès en associar-se, que se n'aprofiten, movent-se molt, l'ull sempre alerta ben obert, posant mil divisions i obstacles, perquè la sindicació no arribi a terme. I si veuen que hi ha algú que despunta i pot fer-los nosa, li ofereixen un caramel en forma de correduria o representació, guanyant així la partida; i el pagès segueix amb el seu individualisme, mentre que ells, els vius, es mengen les bones tallades a boca plena.

Un home manca en aquella encontrada per lliurar els esclaus voluntaris de la terra de les urpes usuràries de tants xupòpters de la indecisió camperola, perquè per ara la Federació Catòlica Agrària de l'Ebre no ha emprès aquesta obra regeneradora amb la mateixa diligència amb que ho ha fet als terrenys alts. I és, una veritable llàstima, puix en la Federació no hi manquen homes i mitjans per portar a terme la sindicació.

M. FIGAROT

L'adobada de les hortalisses i la higiene pública

No hi ha dubte que el consum de les hortalisses crues representa ben sovint un perill per la difusió d'algunes malalties. Els bacils del tifus, del carbuncle, de la tuberculosi, del tètanos, les anguillules, els ous de tènia i d'ascaris, etc., es troben fàcilment damunt de les hortalisses produïdes als nostres horts.

El perquè això té lloc s'explica sense necessitat de demostracions particulars, esmentant el costum generalitzat no sols a la nostra terra sinó arreu on es fa horticultura, d'adobar les hortalisses amb *mercaderia* o *mesquita*, com anomenen a algunes comarques els excrements humans, o amb escombraries.

Segons alguns higienistes les epidèmies tifòdiques són degudes més que a les aigües a les llegums i verdures contaminades. No sabem que a Barcelona s'hagi parlat d'això, però no ens extranyaria que, ultra les aigües, contribuïssin en forta proporció a contagiar la terrible malaltia les hortalisses dels voltants de la nostra ciutat, adobades habitualment amb mercaderia o amb tota mena de residus infectes.

Per la importància de la qüestió i per la gravetat de les epidèmies

tifòdiques a Barcelona, volem transcriure unes notes que des de fa anys guardem entre els nostres apunts. Un metge que ha estudiat l'esmentada malaltia afirma:

1. Que els microbis del tifus es troben freqüentment en els excrements i més freqüentment encara en els orins per tota la duració de la malaltia, i sovint durant la convalescència.

2. Que els microbis del tifus que poden trobar-se en els excrements humans, conserven llur vitalitat encara que estiguin en contacte amb les matèries en descomposició que constitueixen la mercaderia.

3. Que els microbis del tifus conserven llur vitalitat, encara que sotmesos al procés de descomposició que sofreixen els excrements quan són repartits al terreny, durant un període de temps (fins a 150 dies) més que suficient per l'evolució total d'una planta d'horta.

No cal, però, que ens deturem més a demostrar els perills que per la higiene pública representa l'ús de certes matèries; només volem recordar que a molts països aquest perill ha estat reconegut oficialment pel legislador, el qual ha emanat disposicions ben riguroses prohibint l'ús de matèries fecals en l'adobada de les hortes.

Per evitar el contagi per medi de les hortalisses no hi han més que dos camins: o la desinfecció de les llegums i verdures abans d'ésser menjades o la substitució dels adobs orgànics recordats, pels adobs químics tal com es fa avui, per exemple, a Alemanya. Els higienistes aconsellen per les hortalisses que es consumeixen crues la desinfecció mitjançant llargs rentats amb solucions d'àcid tartàric al 3 per cent, o d'àcid acètic al 3 per cent o d'àcid clorhídric al 1 i mig. Però aquest sistema resulta més aviat engorros i no del tot segur. Per això el remei millor, encara que un xic difícil d'aplicar, consisteix en l'aplicació de la que podríem anomenar *adobada racional i higiènica* a base d'adobs químics.

Els adobs químics es presten meravellosament per l'horticultura; presenten la seguretat absoluta d'estar indemnes de gèrmens de malalties, són magníficament utilitzats per les plantes, augmenten la precocitat de la vegetació i de la maduració, i permeten d'obtenir plantes saboroses i ben conservables, etc.

Això no vol dir, però, que s'hagin d'eliminar totalment els adobs de naturalesa orgànica; és necessari que el terreny sigui sempre proveït d'una certa quantitat de matèria orgànica, però per donar-la no és indispensable de recórrer a la mercaderia o a les escombraries, car els residus de plantes, certs residus industrials o l'adob que els francesos anomenen *compostes* poden ésser usats amb iguals resultats des del punt de vista agrari.

Els efectes característics de la mercaderia, que tant entusiasmen als pagesos, poden obtenir-se igualment amb un adob nitrogenat de ràpid efecte com és el nitrat de sosa.

El nitrat de sosa pot ésser donat al terreny al moment de sembrar o quan les plantes estan un xic desenrotllades, abans o després del transplantament o també, per les plantes el període de producció de les quals és més aviat llarg, com els tomàtecs i les albergínies, quan entren en el període de reproducció. Respecte a l'època d'ús no hi ha, doncs, cap dificultat. Res es pot objectar tampoc contra la rapidesa dels seus efectes que és ben coneguda i que no és inferior a la de la mesquita.

El nitrat, demés, pot donar-se en pols o dissolt en aigua; en el primer cas es subministra en la proporció de 3 ó 4 quilos per cada 100 metres quadrats en dues o tres vegades, procurant fer-ho quan les plantes no són mullades per la rosada; en la segona es fan solucions a l'u o dos per mil amb les quals es rega el terreny.

Així per exemple, per l'ensiam es pot emprar el nitrat dissolt en aigua a l'u o dos per mil, tot just comencen a nèixer les plantes i abans del transplantament regant un parell de vegades en un mes; també pot ésser donat en pols molt fina en la proporció de 2 quilos per cada cent metres quadrats en un parell de voltes. Després del transplantament també pot donar-se el nitrat en una de les dues formes indicades.

A les albergínies, pebrots, tomàtecs, etc., pot ésser subministrat en solució abans del transplantament i en pols després. Per aquestes plantes que tenen un període de producció més aviat llarg, cal emprar dosis de 4-5 quilos per cent metres quadrats.

Als alls, cebes, cols, etc., es poden fer un parell de regades amb solució de nitrat a l'u o dos per mil al planter mateix abans del transplantament i un parell de subministracions en pols més tard, emprant de dos a tres quilos per cent metres quadrats.

Pels espàrrecs i maduixes, es dona el nitrat en pols en la mateixa quantitat, a la primavera tot just les plantes entren en vegetació.

Les carxoferes i els àpits s'adoben en la proporció de quatre o cinc quilos, en dos o tres vegades en fer les cavades.

Com es pot veure, doncs, no hi ha cap dificultat i no hi ha cap raó perquè l'ús de les escombraries i particularment de la mercaderia en l'adobada de les hortes hagi de continuar-se; en canvi, n'hi han diverses perquè llur ús, que representa un continuat perill per la salut pública, sigui abandonat aviat.

AGRICOLA.

COMENTARIS

Meteorologia i agricultura

Fins ara hem pensat sempre, i a alguns països és així, que la meteorologia havia d'ajudar l'agricultura proporcionant-li amb anticipació suficient, previsions sobre el temps. Ara, però, resulta que la relació entre meteorologia i agricultura pot anar en sentit contrari i que l'agricultura pot servir a la meteorologia per endevinar el temps que ha fet en èpoques anteriors.

Com és sabut, cada any, al tronc dels arbres i a llurs branques, es forma un nou cercle, una nova capa de fusta. El gruix i fins la naturalesa d'aquesta capa són variable segons el clima que ha regnat durant l'any corresponent.

La capa presenta caràcters diferents segons sigui sec o plujós l'any en el qual es va formar, i segons les causes que poden influir en la vegetació (atac d'insectes, incendis, etc.)

En aquestes condicions hom pot demanar als arbres vells un resum de la història meteorològica del període en el qual han viscut. Així, tallant vells arbres de Califòrnia, alguns dels quals compten fins a 3150 anys i molts 2000, hom ha pogut conèixer les variacions meteorològiques dels temps passats i, en certs casos, fins indicar dates exactes.

Una conclusió que els estudis americans han tret d'aquestes noves observacions sobre el pi groc de l'Arizona, és que el clima del sud-oest esdevé cada dia més sec, que les nevades són més rares i que els hiverns són més curts que en altres temps.

Els aventatges dels cellers cooperatius

Una revista francesa fa una enumeració dels aventatges dels cellers cooperatius. A Catalunya aquests aventatges són prou coneguts, com ho demostra el número elevat de cellers cooperatius existents, però no és mai per demés de repetir-los un altra vegada.

1. Els vinyaters no han de preocupar-se ja de la vinificació de la collita.

2. La vinificació és feta racionalment suprimint així els vins defectuosos que tenen sempre una influència negativa sobre els preus.

3. Major rendiment en vi car amb bon utilatge els cellers donen de 75 a 80 litres de vi per cent quilos de verema; als cooperadors, per tant, toca més vi que si haguessin vinificat particularment.

4. Utilització dels subproductes, perduts generalment pels vinyaters. Aquests subproductes paguen o poden pagar les despeses de vinificació.

5. Preu de producció de l'hectolitre de vi més baix a les cooperatives que als cellers particulars.

6. El vi de les cooperatives es ven millor perquè els comerciants troben vi uniforme en gran quantitat, facilitat d'envasament, termini llarg per treure'l, facilitat de pagament, etc.

7. Les cooperatives poden destillar les brises, cosa que mai pot fer un petit propietari.

8. Solució de la qüestió de les estives, car els Sindicats en tenen sempre un sobrant que serveix per conservar el vi no venut, el qual pesa en els preus tant com el vi dolent.

9. Els propietaris podent estalviar-se la forta despesa que representa la construcció d'un celler, poden destinar els capitals al millorament de les finques.

10. Els vells cellers particulars, esdevinguts inútils, poden ésser variadament utilitzats.

Altres aventatges podríem afegir a aquest decàleg francès. Però ells sols són suficients per demostrar la conveniència de construir cellers cooperatius.

La potassa de Súria

Un enginyer de mines, Agustí Marin, ha publicat un estudi sobre els jaciments potàssics de Súria. Segons ell, aquests jaciments són els més importants del món. Les exploracions fetes fins ara acusen l'existència de potassa en una conca que té 42 quilòmetres de llarg per 15 d'ample, és a dir, 630 quilòmetres quadrats; res s'oposa a que la superfície sigui encara major.

En una part sola de la zona potàssica, hi han reconegudes i investigades, comptant molt baix, uns 268 milions de tones d'òxid de potassa a profunditats explotables, quantitat enorme que indica la prodigiosa riquesa del jaciment català.

La llagosta

Pensaments que hem sabut d'una manera que no podem dir:

Els pagesos: La llagosta és la primogènita del dimoni i porta les seves banyes.

El govern: Haurem de fer mitja dotzena de noves disposicions per combatre-la.

Les revistes agràries: Tenim tema i notícies per uns quants dies.

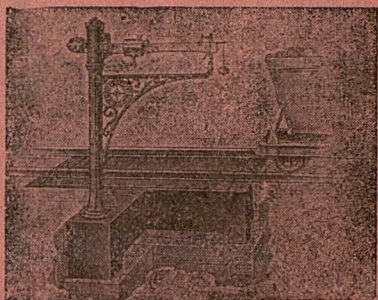
La llagosta: No és tan dolent l'home com el pinten els seus enemics; si no fos per ell, ignorariem tants menjars incomparables. Si alguns ens volen mal, els altres ens ajuden.

Els encarregats de combatre-la: Beneïda siguis entre tots els éssers...

Un altre enemic de les collites.

Ens preocupem dels insectes, dels fongs, dels adobs, de la selecció de llavors, etc., és a dir de tots aquells factors que tenen una influència directa sobre la producció, però acostumem a descuidar-nos d'un que fa tant de mal com la manca de fertilització o com la invasió d'una malaltia: de les males herbes.

El dany de les males herbes al nostre país, prevalentment secaner, és degut sobretot al consum d'humitat. La rapidesa i la intensitat de la vegetació de les herbes espontànies és tan gran que vencen a la



.....

BÀSCULES ARISÓ

SANS, 12 : BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats,
magatzems d'olis i vins i indústries, per
llur duració, seguretat i exactitud.

Caixes d'acer per a guardar valors

per a obrir amb clau i sense clau.

Bàscula model 253 per a pesar vagonetes
Demani dibuixos i preus a

ARISÓ : Sans, 12 : BARCELONA

.....

CLAPÉS Y JULIÀ

abans JOSEP SANTANA SOLER

Agents exclusius per Catalunya dels Super-
fosfats de la «Compagnie Bordelaise des
Produits Chimiques» de Burdeos.

Sulfat d'Amoníac i Nitrat de sosa.

Arseniat de sosa i Cianuro sòdic.

Venedors exclusius del «LYSOL» de la casa
Schulke & Mayr A.G., d'Hamburgo.

Gran Via Laïetana, 17

BARCELONA

Apartat 226

Compañía Anónima de Productos Químicos

Sulfat de ferro de classes especials per a l'agricultura

Àcids sulfúric, muriàtic i
nitríc, purs i comercials
Alums, Bisulfats de sosa
Sulfat d'Alúmina, de sosa
de zenc. Mini de plom, Litar-
giri, Sulfur de ferro, etc.

MONCADA, 23
Barcelona



ALTHEIM

PINSO MELASSAT SEC

per a tota mena de bestiar

.....

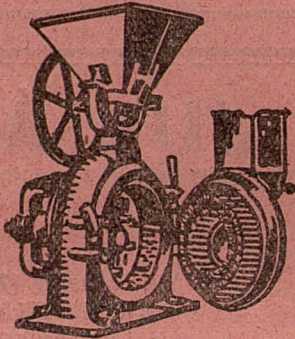
Rendeix la major utilitat
en l'engreix i la producció
de la llet

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Molí Triturador belga

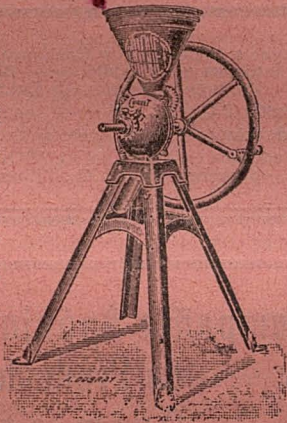
“Royal Triumph”

L'únic que
renneix tots
els aveniat-
ges i necessi-
tats per a l'e-
laboració de
:: pinsos ::



Tenim mun-
tada una sec-
ció d'assaijs,
on poden
veure's fun-
:: clonar ::
Referències a
satisfacció.
Moltes facilitats de paga-
:: ment ::

ELS més perfectes del món, molen,
tamissen i barregen amb una
sola passada totes les matèries, ja si-
guin dures, mig-dures o flonges: ce-
reals, palles, alfals, garrofes, terres,
sucre, calç, guix, troncs, fulles, dro-
gues, ossos,
ordi, civa-
da, draps,
sofre, espi-
gues de blat
de moro,
canyes,
adobs, etc.,
especial per
a barreges
:: íntimes ::



Grans existències de Molins a mà :: Prospectes gratis

POLVORITZADOR “LE RATIONNEL”

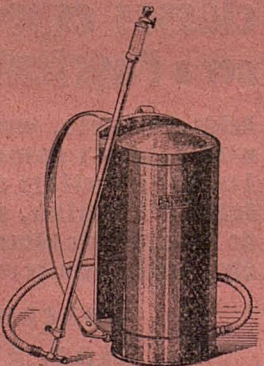
Per aire comprimit : Alta pressió contínua : La compressió
de l'aire sols es verifica una vegada al dia : El més eficaç per
al tractament dels arbres :: Adquirit pels Serveis Tècnics
d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya : Blanqueja
i pinta 100 metres quadrats en 10 minuts : Adoptat per més
de 200 pintors de Barcelona

“La Xeringa Avícola”

PER A TRACTAMENTS DEL
BESTIAR, AUS I JARDINS

Hening Turpini i C.^a REPRESENTANTS

(entre Muntaner i Casanova), **Consell de Cent**
239 - BARCELONA



En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

generalitat de les plantes conreades, les quals, molt sovint, no es troben en l'ambient que necessiten i llur vida és assegurada sols mercès als esforços i a les cures del pagès. El blat per citar una planta, desapareixeria probablement de la major part de les terres catalanes si no fossin les atencions dels agricultors que l'ajuden i el protegeixen, mentre les plantes espontànies que infesten els sembrats viuen i es propaguen, malgrat l'oposició i la lluita del pagès.

Abans de la guerra es calculava que el dany fet per les males herbes a França era de més de mil milions de francs anuals, una xifra suficient per permetre de fer ferrocarrils, carreteres, telèfons, telègrafs, escoles, etc., convertint en poc temps el país en una mena de paradís terrenal.

Proporcionalment pensem que el mal és encara més greu a la nostra terra i per això recordem la necessitat de destruir les males herbes, primer amb bones treballades de preparació de les terres, i després, en venir el bon temps, amb les treballades superficials freqüents i acurades.

La collita de citrus als Estats Units

Els Estats Units assoliran aquest any la màxima producció de citrus. Hom calcula, amb fonament, que arribarà sols a Califòrnia a 69,900 vagons, dels quals 55,500 són de taronges, 12,500 de llimones, i la resta de 1,900 de les altres classes de citrus.

Calculant que cada vagó contingui 462 caixes de taronges i 400 de llimones, la Califòrnia disposarà aquest any de 25.641,000 caixes de taronges i 5 milions de caixes de llimones, quantitat, aquesta de les llimones, que és suficient per cubrir el consum del país, anul·lant completament la importació.

L'any passat la producció de citrus fou de 60 mil vagons, dels quals sols 9,000 de llimones. La resta fins a les 12,500 fou importada.

Amb la prohibició de la importació de la taronja a causa de les disposicions adoptades recentment pel govern americà contra la mosca de la mediterrània (*Ceratitis capitata*), la producció americana ens interessa solament per la competència que pot fer a la taronja valenciana als mercats europeus.

La producció agrària americana representa un greu perill per a nosaltres.

Una patent per a bones sulfatades

Resum Dregrully una fórmula patentada per la Societat Fabril del Roine, que poden provar els nostres pagesos i que té la propietat — sembla — de donar un perfecte mullatge en les sulfatacions.

Textualment extret de la patent número 562.213:

«En 50 litres d'aigua s'hi dissolen 300 grams de bicarbonat de sosa i 500 c. c. de silicat de sosa; al cap d'un o dos dies s'hi afegixen de 400 a 450 grams de carbonat de sosa. Amb les precaucions degudes, s'aboca aquesta barreja en una solució de 1 quilo de sulfat de coure desfet en 50 litres d'aigua».

No és pas difícil.

INFORMACIONS COMERCIALS

Vins

Arriba la vinya a nova brotada i resten encara als cellers bon munt de cargues de vi que no troben sollicitud que s'ho valgui; perquè encara que certs tipus de color i blancs hagin anat sortint, més s'ha degut a la condició de grau i fàcil tret a altres circumstàncies.

La gent comercial que opera amb els nostres vins, procura expandir notes que decideixin a vendre, més el cert és que per ara no reïxen els seus propòsits, car el vinyater està indiferent als preus que es donen i no arriba a capir com es fa que en els centres consumidors es mantinguin ben alts els preus de vendes al menudeig, i hagi d'ésser a mercè dels productors que el marge negoci se sostingui.

Si d'exportació ens parlen, som a conèixer que les destinacions són en veritat limitades, però no del tot estroncades; sabem que les dificultats esdevenen per a les tretes de vins fora fronteres, però que, pausadament, van eixint, sense presses ni sorolls, respectables quantitats de bons vins de cupatge. Ens diuen que l'embarc vers França ha reaccionat, com seguint la remunta dels francs, que en un sol mes han elevat llur quotització, però en relació amb els stoks de vins que romanen als cellers, les tretes són poc considerables.

VINYATERS proveu els **CALDOS A BASE DE SOSA** són els més moderns i de més eficàcia. Demaneu fórmules als Magatzems de drogues o dirigiu-vos a **SOLVAY & C.^a - Apartat 403 - BARCELONA**

S'està dient que existeix un projecte per a negociar intercanvis amb altres països i es donen els noms de Suïssa i Alemanya com a probables negociadors, i nosaltres creiem raonable que ho pugui ésser la república helvètica, que frueix una bona situació financiera, tant com desconfiem que Alemanya pugui sortir, de moment, de l'ideal de bona voluntat que la situació econòmica enfonsa.

Ultra això, els nostres grans centres mercantils, i Barcelona assenyaldament, estan lamentablement influits pels vins de llevant i aragonesos que són a competir-nos amb mals preus i sobrada aflluència; veritat, però, que no són tipus fàcils per a sortir directament al consum, ja que demanen ésser comboiats pels vins de la terra.

Dintre de la tònica general de crisis industrial i mercantil, els vins són a experimentar iguals efectes, hé que amb absència de novetat, car perduren bé massa els dies, setmanes, mesos i anys de fatalíssim ensopiment.

Després de Navarra, Rioja Llevant i Manxa, ha correspost el torn de propaganda a Madrid, on feren presència els capdavanters de la nostra viticultura per a trobar-se amb un ambient poc propici, correcte en oir, indiferent en actuar, advers en opinar. El problema

blataire és absorbent per Castella i de la riquesa vinyatera poca cosa en capeix, trobant-se, demés, intervinguda i regida pels interessos creats alcoholers, allí més fermes que en els altre indrets d'Espanya. Si existeix un sentiment regenerador en l'administració pública, sabem com es troba aquesta necessitada d'ingressos; per ço que l'import que per renda d'alcohols aboca en les caixes del Tresor, no serà refet tan prestament com convindria. Perduren encara les xifres arbitràries dels 15 milions que González Besada i Osma estatuïren amb més necessitat que encert i conveniència. La vinya se'n ressent greument, però no sembla arribada encara l'hora de ponderar valors industrials i agraris, i la veu influent no ix pas dels nostres rangles perquè les campanyes de protesta que arreu escampem tinguin el ressò que caldria. Tot arribarà, ens diuen, mes Déu vulgui que no sigui a l'hora de la missa de difunts.

Venim, doncs, a trobar-nos allí on érem, amb tan poquíssima diferència, que si anotem alguna major sortida — poca — no registrem uns preus més elevats i racionals.

PERE-J. LLORT

Olis

Res es tan amoinós, com quan no se sap el que fer, i així passa avui als nostres oliaires; el venedor no vol vendre perquè creu que han de treure els drets i podrà aprofitar més els preus, i el comprador creu que han de pujar i que podrà comprar a menys, i amb aquesta incertitud es va desenrotllant el nostre comerç d'olis, dins d'una calma intensa, que ningú li traurà, si no és el Directori suprimint els drets o donant-los completament fixos.

Un comerciant, no pot pas donar un preu, si té un factor desconegut; des d'aquestes disposicions dels drets de sortida ens trobem amb que les demandes d'oli emigren d'Espanya i van cap a França i Itàlia.

La situació actual dels nostres mercats, és completament de calma, però es nota la manca d'ofèrta.

Els preus baixen un dia, però a l'altre tornen a muntar, i això fa que les cotitzacions, estiguin nivellades.

Itàlia i França ja no ens compren; diuen que per ara tenen oli ells, al menys així ho fan veure i fan operacions entre ells més barates que les que poden plantejar els comerciants de la península.

Les cotitzacions han sigut pels olis corrents a 91 i 92 rals a Andalusia, a 102 rals a Toledo i a 48 i 49 duros a Barcelona.

S'ha donat el cas que s'ha comprat durant la quinzena passada més barat a Barcelona que el preu que es feia a Andalusia; això és causat per la forta quantitat de vagons d'oli que arriben a la consignació a la plaça.

Els olis al sulfur han sigut bastant sollicitats, cotitzant-se els de baixa acidesa a 180 pessetes sobre vagó els cent quilos, i els d'alta, a 145, preus sense envàs.

En el mercat d'olis de llavors, tant en el comestible com en l'industrial, s'hi veu una marcada baixa, que podria molt ben ésser que inlluís quelcom en els olis d'oliva.

LISINI ANDREU.

Cereals

No passa res de nou en el mercat de Llotja, que no ho tinguem ja dit en passades informacions, de manera que podria resumir-se l'estat comercial de la plaça de Barcelona, dient que la situació de les dues parts contractants està així: fermesa en les demandes per part dels venedors; retraïment per part dels compradors.

Efectivament: els pagesos de Castella, tenint en compte que aquesta època de l'any és aquella en que sempre sol experimentar una puja el preu del blat, l'han augmentat resoltament. El que hi ha és que la plaça no ho ha pres en fort. Adhuc podem dir que la passada setmana és la que més poques operacions s'han fet a partir de l'època en que fou lliurat al comerç el blat de l'actual collita, a causa d'haver-se accentuat més que de costum l'abstenció de comprar per part dels fabricants.

Però això no ha espantat per a res als blataires, ans al contrari no cedeixen en els preus, sinó que els augmenten.

La paralització de vendes obeeix, però, a una causa que no diem que sia fundada, més si justificada. Davant de la desigualtat entre els preus del blat i el preu a que ací es venia la farina, els fabricants, acorralats per la competència que els fan les farines castellanes, intentaren pujar el preu, el qual obligava als forners a augmentar el preu del pa, la qual cosa no ha permès el governador.

En vista d'això, doncs, els fabricants, àdhuc exposant-se a que l'estat actual de coses els esgoti les existències i tinguin de parar la fabricació, prefereixen no comprar, puix de pagar el blat als preus a que se'ls demanen els obligaria a pujar dues pessetes per cent quilos el preu de la farina.

En reunió haguda dies endarrera a Madrid, els blataires castellans protestaren del propòsit del govern d'incautar-se de la tercera part de les existències de blat allí guardades i blasmaren com de costum de la molinaria catalana. Està clar, els aniria millor que ací no hi hagues sin fàbriques de farina i que tota la que a Catalunya es consum la poguessin remetre d'allí elaborada. Més, les grans fàbriques de farina a Catalunya s'implantaren quan a Castella no hi havia més que molins antics, així com a Sabadell i Terrassa hi ha les fàbriques de teles de llana, i tampoc és centre productor de bestiar. Però quan el sol surt, surt per tothom.

Els preus oficialment cotitzats des de nostra darrera informació, són:

Candeal de Castella, 43'50-44'50; Manxa candeal, 44'50-45; blat d'Aragó, 53'50; blat blanc d'Extremadura, 42'75-43. Promig de preu del blat de Castella, 44.

Tot per pessetes els 100 quilos en vagó a origen.

LLUÍS MARSAL.

Pagesos: AGRICULTURA es la vostra Revista, és la que defensa els interessos agraris de Catalunya. Subscriuiu-vos-hi i feu subscriure els vostres amics per assegurar la seva vida. Escampeu-la, feu-la conèixer. Necessita el vostre apoi moral i econòmic.

NOTICIARI

L'oli del Migdia de França. Els oliaires demanen proteccionisme i persecució dels olis artificials. Acompanyada dels senadors dels districtes interessats, la Federació de Productors d'oli del Migdia ha visitat el cap del Govern, remetent-li un informe concretant les aspiracions de la regió, en el sentit que es practiqui una política de protecció a la producció nacional i es revisin els productes d'articles oleaginosos.

—*La farinera del Sindicat de Cervera i sa Comarca.* Segons llegim a les «Notes casolanes» d'El Sindicat de Cervera, el muntatge de la fàbrica està ja acabant-se igualment que les obres de construcció, instal·lació elèctrica i demés treballs.

Enhorabona, i que aviat puguin recuperar el temps perdut.

—*Arrendaments collectius.* Els arrendaments collectius han resolt a Hongria el problema agrícola. Les Cooperatives d'agricultors garanteixen els pagaments de l'arrendament als propietaris i faciliten als socis els elements de treball que necessiten.

—*L'electricitat als camps.* El Parlament francès ha votat una llei autoritzant al Tresor per avançar cabals a les societats que s'organitzin, a l'objecte d'instalar l'energia elèctrica als camps.

De primer només utilitzaven la força elèctrica les formatgeries i lleteries, però ara ja són molts els Sindicats agrícoles que l'utilitzen per a moure molins i altres indústries agrícoles.

—*Creació d'una nova zona vinyatera.* La premsa professional francesa es lamenta de que les autoritats colonials, impulsin la creació de vinyats a la Indo-Xina.

—*L'exportació de patates primerenques.* La *Gaceta* ha publicat una Reial Ordre autoritzant als Sindicats agrícoles legalment constituïts de Catalunya i Llevant, per a exportar 25,000 tones de patata primerenca a cada comarca, amb l'obligació de fer-ho abans del 3 de juliol vinent.

—*El Sindicat Agrícola de Vich.* Durant l'any finit, el Sindicat Agrícola de Vich ha registrat vendes als seus socis per la quantitat [de més de mig milió de pessetes, essent el nombre de socis, actualment, de 400.

La Junta Directiva està actualment formada pels següents senyors: President, En Josep Gallifa i Coronas; vice-president, En Josep Maria Masgrau; tresorer, En Ramon Espona i Sitjar; secretari, En Francesc Quer; vocals, En Pere Molins, En Josep Vila, En Miquel Roma i En Josep Tió.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

El Servei de Viticultura i Enologia ha realitzat els treballs complementaris de la vinificació verificada en diversos Cellers Cooperatius, baix la Direcció Tècnica d'aquest Servei, fent diversos anàlisis i determinacions.

Els nostres agricultors s'han adonat ben bé que al Laboratori de Patologia Animal, hi troben remei per al seu bestiar malalt.

Darrerament dita secció ha donat instruccions i remei per a curar casos de septicèmia hemorràgica en els porcs, i sobre el còlera de l'aviram.

El personal tècnic del Servei de Ramaderia, pendrà part en el Congrés Internacional d'avicultura que pròximament té de celebrar-se a Barcelona, col·laborant-hi amb sengles comunicacions fruit de les investigacions fetes al Laboratori de Patologia Animal.

Els Serveis d'Arbres Fruiters i Terra Campa han acabat les campanyes d'esporga d'oliveres i d'entrecavant mecànic dels sembrats.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els llegidors

M. R., SARRIÀ.—En aquest número va un article que pot resoldre els seus dubtes, encara que no es refereixi ben bé i concretament al tema que l'interessa.

El seu hort l'hauria d'adobar amb fems o altra matèria orgànica com adob base, completat després amb fertilitzants minerals. Com pot veure en l'article esmentat, la *mesquita* pot ésser útilment substituïda pel nítrat de sosa.

No és possible d'indicar exactament una fórmula d'adob que s'adapti a totes les plantes d'horta. De totes maneres com a fórmula general li recomanem la següent per cada cent metres quadrats cada dos anys:

Superfosfat.	3 quilos
Clorur potàssic.	2 »
Sulfat amònic.	2 »

Demés caldrà afegir 2-3 quilos de nítrat en varies vegades.

En els anys intermitjos cal donar 80-100 quilos de fems.

R. S.

CALENDARI

de sembrs i plantacions de les Hortalisses i Farratges més generalitzats o cultivats a Catalunya

MARÇ I ABRIL

HORTALISSES

Es sembren en tendes o en llocs abrigats:

Albergínies.—Pebrots de banya, grossos.—Pebrots de morro, grossos.

Es sembren a l'aire lliure:

Agrelles.—Àpit ple, gros.—Bledes grogues o blanques.—Carabasses carabassoneres, carabasses de bon gust, carabasses de Rabaquet i altres.

—Cartes plens, grossos.—Cogombres.—Col de cabdell o soldat, grossa, col horratxona (en terres frescals), col francesa i altres de fulla llisa, col de set setmanes, nana; col de Bruselles.—Crèixems.—Enciam escaroler d'istiu, enciam llarg, blanc o romà, enciam escarxofet, enciam bleder o Maymó.

Es planten:

Escarxoferes (des de febrer).—Mauixeres (des de febrer).—Tomàtecs d'albercoc petit, tomàtecs de pera, tomàtecs de poma, tomàtecs de poma.—Espàrrecs grossos.—Espinaes (per collir tendres o abans d'espina)

gar).—Fasols primerencs.—Julivert.—Melons primerencs.—Pastanaga de taula.—Pèsols de set setmanes, pèsols tirabecs o Caputxins, millor en març.—Porros.—Ravanets mitjans, ravanets rodons.—Remolatxa de taula.—Salsifís i Escorsonera.—Serfull.—Xíndries.—Xirivies.—Moniatos.—Patates.

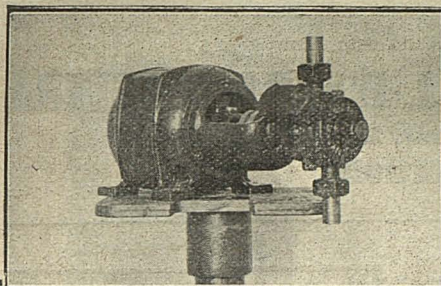
FARRATGES

Aufals.—Col geganta.—Remolatxes grosses.

També es sembra per a farratge verd:

Sorjo o Meuca dolça.—Trèbol gros o Trèfula. I les herbes dels prats. Guixes.—Llovins.—Llanties.—Moresc o blat de moro.

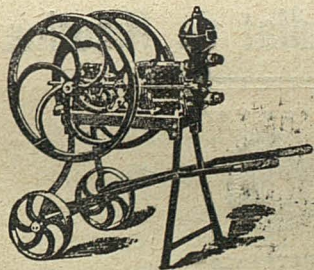
Per major detalls dirigir-se a Fills de Nonell, Plaça de Santa Maria.—Barcelona.



La BOMBA que reuneix les característiques més aventajoses
É S L A TANK
 La ÚNICA que no té estopada
 No necessita engrassament

Representant exclusiu:

J. Maristany Casajuana
 Consulat, n.º 1 : Barcelona



TALLERS DE COURERIA **BOMBES**

de varis sistemes per al trasbals de vins i olis · **MOTO-BOMBES** per a bodegues i sindicats agrícoles, de petits i grans rendiments · **AIXETES** de totes classes per a fines de ciment y fusta

JOAN ESCAYOLA

Jaume Giralt, 21 · Teléfon 1430 S. P. · BARCELONA

Usines Schloesing frères Ltd.

M A R S E L L A
 CASA FUNDADA EN 1846

soires negres, caldo bordelès, Pyralion concentrat marca SCHLOESING

Destruïx radicalment oidium, Mildiu de les fulles i del raïm, Blanqueta, Black-Rot, Pyral i apoplegia-fullatge de la vinya, malalties de la patata, tomaqueres, meloneres i cuçs dels arbres fruiters

Agent general per a Espanya:

J. DORGEBRAY : Via Laietana, 19, Barcelona

BOMBES CENTRÍFUGUES

GRUPS TRANSPORTABLES
especialment indicats per a recs

SISTEMA

HARDOLL

mogudes per
corretja o di-
rectament,
acoblades a
motor elèc-
tric o motor
de benzina



BOMBES
D'ENCEBAT AUTOMÀTIC

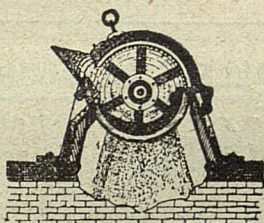
Les bombes **HARDOLL** NO
PORTEN premsa-estopes i
van amb coixinets de boles

Demaneu catàlegs i preus a

FILL D'EMILI BRUGUERA

Riereta, 28
Barcelona

MOLINS
RIS



Els més
pràctics
i de majors rendi-
ments per a moldre:

50 % d'econo-
mia de força.
Únics per sa
perfecció i preu.
No compreu
sense veure'ls.
Garanties i pro-
ves a satisfacció.

La casa més an-
tiga:

**Aldana, 4
BARCELONA**

**Blaf de
moro
Ordi
Llegums
Minerals
Sucre
Sal
Goma
Suro, etc.**

Nicotina Sulfat de Nicotina

Marca Verí



"L'ESTRELLA"

Els millors insecticides per
a Agricultura i Ramaderia

De resultats meravellosos con-
tra els pugons i erugues

Demaneu prospectes i diri-
giu vostres comandes a:

Joan Bascompte, S. en C.

Plaça de les Olles, n.º 8

Vicens Ferrer & Comp.^a
Banús & Soler. - Jaume, 1, 18
Fill de J. Vidal i Ribas, S. en C.
BARCELONA

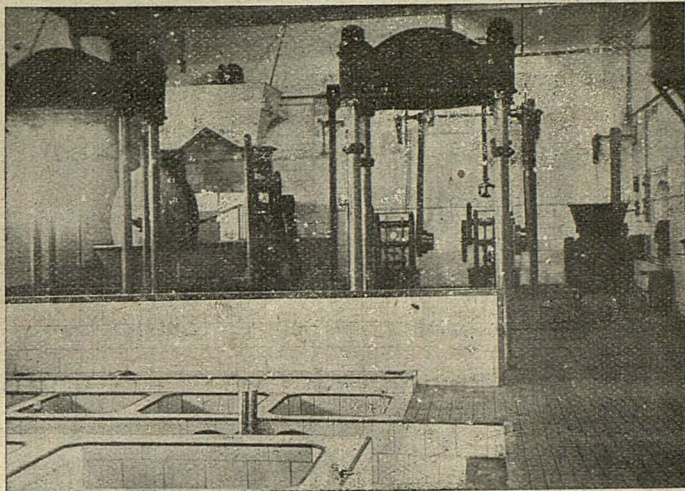
En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

Maquinària Olivarera

PER A L'ELABORACIÓ D'OLIS

Grans rendiments per a petites i grans instal·lacions

PROPIETARIS! Visiteu els molins i us convencereu de l'èxit



Vista general de una instal·lació tipus Industrial i model de «Elaboració oliera» per a un rendiment de 20 quilos d'olives en 24 hores.

Característiques principals de garantia:

QUALITAT - QUANTITAT - ECONOMIA

QUALITAT. - S'obté elaborant olives recent collides. S'evita per complet els tan perjudicials esquitxos.

QUANTITAT. - S'obté del 85 al 95 per cent d'oli en primera pressió d'olives recent collides: S'obté un esgotament en les pinyoles molt major, desconegut fins la data

ECONOMIA. - S'obté un estalvi del 75 per cent de cufins amb molt major rendiment en igualtat de personal, local i material: Factors en junt de moltíssima importància, difícilment d'obtenir amb els demés Sistemes de Molins: Per a millors referències, visiteu instal·lacions i per a tota classe de projectes tècnico-pràctics

Tallers SALVATELLA - Tortosa

Nou «molinet». Model 1923, per a conèixer la quantitat d'oli que conté un quilo d'olives. Pessetes 759 Demani's catàleg

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL PENEDÈS

(Societat Anònima) Continuadora de

SERDA, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

AGÈNCIA A BARCELONA: València, 278

PREMSES CONTÍNUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

PREMSES MECÀNIQUES AUTOMÀTIQUES

PREMSES A MÀ : TREPITJADORES : BOMBES

MANGUERES I AIXETES PER A TINES

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins

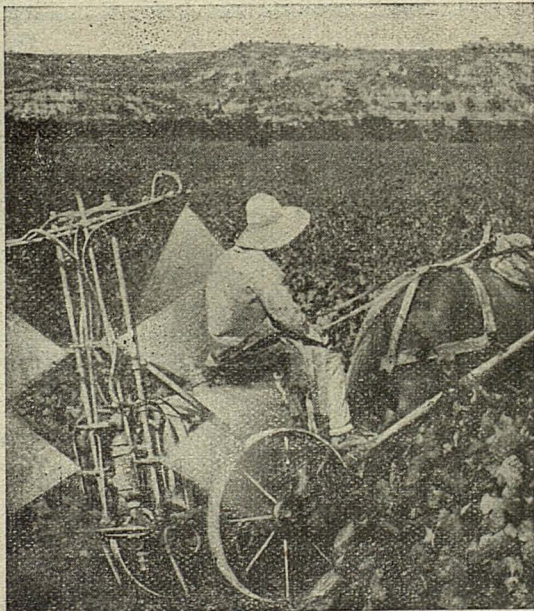
Adobs químics : Sofres i Sulfats

Està vostè encara empleant aparells antiquats?

Podem proporcionar a V. el mitjà de sulfatar amb un cost limitadíssim els seus vinyars. Demani'ns dades i referències dels cèlebres polvoritzadors "CIVETTE" de bast, "FUTUR" de carro, i s'admirarà de no tenir-los encara en ús, puix poguent fer un treball perfecte amb un sol operari, té encara empleats una legió d'obres que sulfaten tard i malament sos grans vinyars. Demani vostè Catàleg. Informi's amb temps i l'adquirirà. "CIVETTE" i "FUTUR" són d'un cost limitat i donen completa satisfacció, en pla o en pendent

Escrigui a

**Establiments Viti-
coles P. Caçellas**
Méndez Núñez, 4,
praf. - BARCELONA



Aquesta fotografia és d'un dels aparells que treballen en els Vinyars Raventós, productors del Xampany Cordoniu. Un dels 500 que estan en ús.

En dirigir-vos a les cases anuncïadores, citeu AGRICULTURA



AVICULTORES

LA POSTA

de les seves gallines es-
tarà en relació amb la
riquesa en Proteïnes i en Fosfats de sa alimentació

ELS ALIMENTS VEGETALS NO BASTEN!
perquè són pobres en aquests elements

Sols amb un complement animal pot
vostè enriquir les pasterades per a l'aviram

El millor aliment animal, l'únic que siga complet
(proteïnes i m.^{as} m.^{as} juntes), és la

FARINA DE PEIX

Proteïnes: 62 %

Fosfats: 18 %

Calç: 7 %

Ració diària:

10 grams

Sacs de 10 i 75

quilograms

Fresc i enter : desgrassada : marca ATLANTIC

ENRIC TEIXER, R. tant G. ral

GRANOLLERS

Sta. EULARIA

Tractors Agrícoles "CLETRAC"

Tipus Tanc

Reconeguts pels tècnics
com els de major rendi-
ment i de més utilitat per a
tota classe de cultius.

Tot agricultor progressiu i
amant dels seus interessos
que desitja augmentar consi-
derablement el producte de
ses finques, deu enterar-se
dels avantatges que ofereix el

"CLETRAC"

Tipus W 14/22 HP.

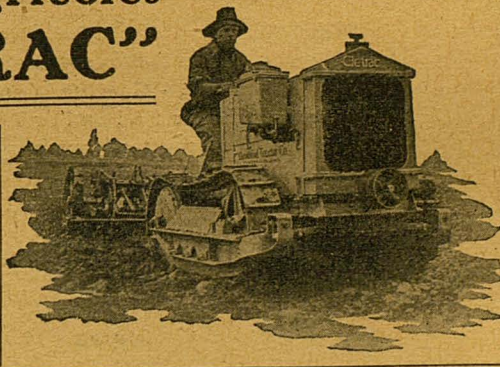
per a tota classe de cultius

Pessetes 12,000

Tipus F 9/16 HP.

per a vinyes, horts i petites
propietats

Pessetes 6,500



Aparells complementaris de totes classes i
marques, a preus considerablement reduïts

Demanar catàlegs i proves al re-
presentant general a Espanya:

Automóvil Saló

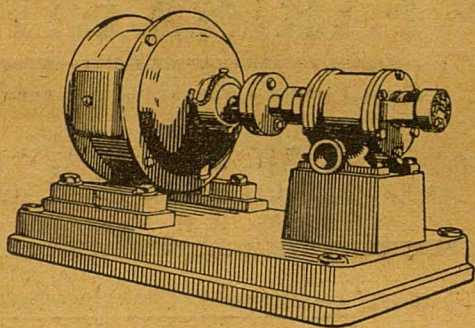
Trafalgar, 52

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

BOMBA CARRERAS

SISTEMA PATENTAT



Trasbalsa vins i olis sense alterar llur naturalesa - Aspira l'aigua a 8 metres i l'eleva a qualsevol alçada - Consum la meitat de força que qualsevol altre sistema
Suporta elevades temperatures dels líquids

Duració indefinida : Garantia il·limitada : Nombroses referències



Carreras y Permanyer

Corts, 462

Telèfon 888 H.

BARCELONA